

KULTTUURIIHAHMOJAMME

Vihtori Raevuori

Väinö Kyrölä:

Järvenpään asemakylästä alkoi v. 1928 kehittyä koulujen kauppala. Silloin aloittivat toimintansa valtion ostaman Järvenpään kartanon alueella Maatalousnormaalikouluun kuuluva karjanhoitokoulu ja Järvenpään kotitalousopettajaosasto sekä yksityinen Järvenpään Yhteiskoulu, jonka johtajana oli maisteri V. Raevuori.

Vihtori Aleksanteri Raevuori syntyi Forssassa 29.9.1883. Perhe muutti Tampereelle, ja Vihtori valmistui ylioppilaaksi v. 1901 Tampereen Reaalilyseosta. Tahtoiko hän mahdollisimman pian päästä leivän syrjään kiinni – junailijaisillä oli kuusi poikaa koulutettavana – vai verikö veti, joka tapauksessa hän valmistui kansakoulunopettajaksi Sor-tavalan seminaarissa. Kasvatus- ja opetusasiat jäivätkin hänelle läheisiksi elämän loppuun asti, vaikka kansakoulussa hän ei opettanut paria tilapäiskertaa enempää.

Yliopisto veti nuorta miestä puoleensa, ja maisteltuaan ensin tiedon hedelmiä hän päätyi maataloudelliseen tiedekuntaan. Se oli lähellä hänen harrastuksiaan, sillä koulussa hänen mieliaineensa oli kasvioppi. Hän suoritti filosofian kandidaatin tutkinnon v. 1911. Samana vuonna hän oli mennyt naimisiin ja halusi asettua vakinaiseen toimeen. Niin hän tuli Tuusulaan, Tuusulan kansanopiston maatalouden, luonnontiedon ja laulun opettajaksi. Laulu oli hänen erikoisharrastuksiaan. Ylioppilasaikanaan hän selvisi Klemetin vaativissa kokeissa Ylioppilaslaulajiin, ja tuusulalaisena hän perusti Tuomaalan sekakuoron. Johtajana Tuusulan kansanopistossa hän toimi vuodet 1915 - 21. Kun kesät olisivat jääneet vapaiksi, hän johti silloin kansanopistossa toimivaa kasvi- ja kotitalouskoulua – olihan hänen vaimonsa kotitalouden opettaja. Kansanopistossa mainitaan Raevuoren aikana olleen kukoistava puutarhaviljelys.

Ehti hän möyriä omassakin puutarhassaan, sillä hän osti Tuusulanjärven rannalta huvilan. Se oli Sveitsin kansalaisen juustomestari Jacob Eggen omistuksessa, ja sodan aikana sen nurkalla liehui Sveitsin lippu koskemattomuuden suojana, mutta joulukuussa 1918 hän kuitenkin myi huvilan.

Toinen kauppa oli onneton. Kokeillakseen maataloudellisia tie-

Rehtori Vihtori Raevuori 5.3.1940

tojaan käytännössä V. Raevuori osti 1920-luvun alussa Stenbackan tilan, mutta joutui kaupan välittäjän, jobbarin pettämäksi. Kun vielä kato vei ensimmäisen sadon ja pankit kiristivät korkoja ja kuoletuksia, tilasta oli luovuttava suurin tappioin. Konkurssin epäonninen yrittäjä halusi välttää, ja niin alkoi ponnistelu velkataakan alta pääsemiseksi.

Onneksi oli sentään yksi vakinaisen toimi jäljellä: eduskunnan pikakirjoittajan. Varmaan jo kouluai-kana oli Vihtori kuten veljensä Yr-jökin perehtynyt pikakirjoitukseen ja kehittänyt taitoaan niin, että selvisi pikakirjoittajaksi v. 1904 silloisille valtiopäiville pappis- ja aatellisäädystä ja edelleen itsenäisen Suomen eduskunnassa. Mutta se toimi ei riittänyt, oli haalittava lisätöitä. Niin alkoi kausi, jolloin hän hoiti ainakin kolmea tointa samanaikaisesti. Hän oli Uuden Suomen maatalousosaston toimittajana vv. 1922 - 34, Maatalousseurojen Keskusliiton järjestökonsulentina vv. 1925 - 28,

mukana suotutkimuksissa, Maataloutta kuvioin ja kartoin -teoksen ja Maa-lehden toimitussihteerinä. Lopuksi yhteiskoulun johtajana.

Järvenpään asemakylä oli 1920-luvun puolivälistä alkaen huomattavasti vilkastunut. Vaikka naapurissa Keravalla oli keskikoulu, ruvettiin Järvenpäähänkin puuhaamaan oppikoulua ja sen johtajaksi pyydettiin jo suunnitteluvaiheessa maist. V. Raevuori. Hän suostui sillä ehdolla, että hän sai laatia luku-uunnitelman. Siinä yhdistyivät hänen kolme pääharrastustaan: opetustyö, maatalous ja pikakirjoitus. Uutta koulua mainostettiin erikoisesti maaseutuväestölle sopivana. Siihen aikaan todella mainostettiin. Rehtori matkusteli-kin uudesta koulusta kertomassa, monet puheet piti, monet kirjoitukset sanomalehtiin toimitti. Vasta sotien jälkeen oivallettiin yleisesti koulunkäynnin merkitys ja hyväksytyttyä pyrkijöitä oli enemmän kuin tilaa.

Muista oppikouluista poiketen pojilla oli sovellettua luonnontietoa, joka sisälsi I luokalla mm. meteorologiaa ja kenttämittausta, II:lla metsäoppia, III:lla kemian alkeita, vars. maatalouden kannalta, IV:llä maatalousoppia, V:llä tutustumista voimakoneisiin, VI:lla kemian kokeita (tyttöillä oli vast. käsitöitä ja IV-VI luokilla kotitaloutta, sek in silloin uutta) ja VII:llä kaikilla puutarhanhoitoa. Erääseen aikaan koulun tontilla oli kasvimaata, sodan aikana sikakin, mutta se ei ollut oppilaiden kasvatuksen vuoksi. Pikakirjoitus oli pakollinen aine IV - V luokilla, vapaaehtoinen VI - VII:llä.

Kyllä työtä riitti. Sivullinen ihmetteli, kuinka voimia riitti. Kun rehtori oli aamutunnit ollut koulussa, hän eduskuntapäivinä riensi takin helmat liehuen klo 11.40:n junalle ehtiäkseen iltapäivän istuntoon. Joskus puhujia riitti yömyöhään, mutta olihan välipäiviäkin. Ei hän yleensä yöunestaan tinkinyt, ja vanhemmiten ohjelmaan tuli päivälepo. Ennen sotia Järvenpäässä ”kaikki vierailivat kaikkien luona”, nimipäiviä ei sopinut unohtaa, ja rehtori valvoi, että Yhteiskoulun opettajat tulivat kaikki Vihtorin päville, mutta itse hän ei aina töiltään päässyt kyläilemään, vaan vaimo sai edustaa perhettä.

Kun rehtorin tehtävät v. 1953 siirtyivät nuoremman hoitoon, Järvenpää ei enää ollut maatalousval-

taisen alueen keskus, vaan teollisuuden, kaupan ja koulujen kauppala. Lukusuunnitelmakein muuttui, lähenei tavanomaista kieli- ja matemaattisine linjoinen. Lempilapsestaan pikakirjoituksesta vanha rehtori ei hennonnut luopua, vaan jatkoi sen opetusta kymmenkunta vuotta. Syynä saattoi olla sekin, että hän toimi – kunniajäsenenä – Suomen Pikakirjoittajayhdistyksen asettaman pikakirjoitusjärjestelmäämme uudistavan lautakunnan puheenjohtajana. Myös vieraiden kielten opetuksen aiheuttama ”neloskurjuus”, kuten hän sanoi, askarrutti häntä vielä eläkevuosina. Hän oli jo koulun alkuaikoina järjestänyt ylimääräistä kielten opetusta niille oppilaille, jotka normaalien koulutuntien avulla eivät selviytyneet vaatimuksista eli kurssista. Siihen tarkoitukseen hän lahjoitti stipendiraaston peruspääoman hänen kunniaakseen 75-vuotispäivän johdosta järjestetyillä kansalaispäivällisillä.

Vihtori Raevuori oli niitä, joille loma merkitsi työn vaihtumista toiseksi. Hänen ihailemansa Johannes Linnankoski on kirjoittanut: ”Ei ole muuta ikuista kuin työ”. Koulutyön lopetettuaan Vihtori Raevuori sanoi haastattelijalle: ”Olen onnellinen, kun saan tehdä työtä”. Tämän työn sankarin käsi hervautti lopullisesti maaliskuun 19. päivänä 1966.

Nykyisen Urheilukadun varrella sijaitsi Järvenpään Yhteiskoulun ensimmäinen koulurakennus eli ”Nahkalinna”, jossa koulu toimi vv 1928-30. Rakennus purettiin 1953. Vasemmalla puolella näkyy uudempia osia.

Yhteiskoulun opettajat lakkiaispäivänä 1938 rehtori Raevuoren huvilalla. Kuvassa vasemmalta Veijo Kokkonen, Anja Halme, Erkki Kolehmainen, Aune Miettinen, Heino Kokkonen, Ilta Kokkonen, Eva Backman, Väinö Kyrölä, Axa Berglind, Hilja Raevuori ja Vihtori Raevuori.

